

Biz ailəyik

Mövzu	Ayrı-seçkilik, ailə, gender
Çətinlik dərəcəsi	2-ci dərəcə
Yaş həddi	8-10 yaş
Tələb olunan vaxt	60 dəqiqəlik məşğələ
İştirakçı sayı	8 – 30 uşaq
Oyunun növü	Rəsm çəkmək, müzakirə
Xülasə	Uşaqlar ailə anlayışını, ailə strukturlarını fotosəkillər və rəsmlər vasitəsilə müzakirə edirlər.
Vəzifələr	<ul style="list-style-type: none">- Fərqliliklərə münasibətdə müxtəlifliyə və tolerantlığa dəstək vermək- Müxtəlif tərbiyə yolları haqqında düşünmək üçün uşaqlara imkan vermək, ailə tərifi nəzərdən keçirmək- "Qeyri-adi" ailə tərkibli uşaqlara qarşı ayrı-seçkiliyi nəzərdən keçirmək- Ailə və insan hüquqları arasında əlaqəni araşdırmaq
Hazırlıq	- İllüstrasiyalar dəsti hazırlayın: kiçik qruplara müxtəlif ailə sxemlərini (məsələn, tək ana və ya tək ata, klassik ailə, qarışıq ailələr, övladlığa götürülmüş uşaqlar, bir neçə nəslin daxil olduğu böyük ailələr) təqdim edən fotosəkillər paylayın.
Materiallar	- Hər kiçik qrup üçün bütün fotosəkillərin surətləri

Təlimat

1. Oyunun şərtlərini izah edin: qeyd edin ki, şagirdlər oyunda ailə adlandırdığımız məfhumu - insanların bir yerdə yaşamağının müxtəlif yollarını - nəzərdən keçirməlidir. Qeyd edin ki, bütün uşaqlar eyni tipli ailələrdə yaşamır.
2. Hər bir uşaqdan öz ailəsinin rəsmi çəkməyi xahiş edin (yaşamaq istədiyi ailənin deyil, reallıqda yaşadığı ailənin). Onlar istəsələr, ailə haqqında əlavə məlumat verə bilərlər (məsələn, hər bir şəxsin adı, yaşı, cinsi).

3. Uşaqlardan bildikləri digər ailə tiplərini müzakirə etməyi xahiş edin. Onlar öz ailələri haqqında təsvirləri təqdim etsinlər.
4. Birlikdə fikirləşib mümkün qədər çox ailə tipinin siyahısını çıxarın. Siyahıya yenilərini əlavə edin.
5. Uşaqları 4 və ya 5 nəfərlik kiçik qruplara ayırın və hər bir qrupa hazır şəkilləri və fotosəkilləri əvvəlcədən verin. Qruplardan hər bir ailənin əsas fərqi və ya "qeyri-adiliyi"ni müzakirə etməyi xahiş edin. Qruplar öz ailə şəkillərini müzakirə etsinlər və onlara verdiyiniz fotosəkillərlə müqayisədə oxşar və fərqliliklər barədə danışsınlar.

Analiz və qiymətləndirmə

Bu sualların köməyi ilə oyunu təhlil edin:

- a) Oyun zamanı nə baş verdi?
- b) Bir ailənin şəklini çəkmək və ya təqdim etmək asan oldumu?
- c) Digər uşaqların rəsmləri sizi təəccübləndirdimi? Niyə?
- d) Kiminsə ailə fotosəkilləri sizi təəccübləndirdimi? Niyə?
- e) Ailələr haqqında nə öyrəndiniz?
- f) Necə düşünürsünüz, uşaq öz ailəsinin başqalarından fərqli olduğunu görəndə nə hiss keçirir?
- g) Bu uşaqları necə dəstəkləyə bilərsiniz?

2. Aşağıdakı sualları verərək oyunu insan hüquqları ilə əlaqələndirin:

- a) Bütün uşaqlar ailədə yaşamaq hüququna malikdirlərmi?
- b) Ailədə yaşamaq vacibdirmi? Niyə "hə" və ya niyə "yox"?
- c) Hansı uşaqlar ailədə yaşamırlar? Onlar harada yaşayırlar?
- d) Bu cür uşaqların hüquqlarını kim qoruyur?
- e) Siz belə uşaqlar tanıyırsınız mı? Bu cür uşaqlara necə kömək edə bilərsiniz?

Davam üçün təkliflər

- "Kim qərar verməlidir?" oyunu ailənin necə yaşadığını və birlikdə verdiyi qərarları araşdırır.

- Bəzi oyunlar stereotip gözləntilərə aiddir: "Şəkillərlə oyunlar", "Arxamda kim var?", "Dünya yaz düşərgəsi".

Fəaliyyət üçün fikirlər

- Siniflə məsləhətləşib yerli uşaq evlərinə və ya internat məktəblərinə ziyarət təşkil edin.
- Bəzi yerlərdə belə təşəbbüslər vardır: "Nənəni/babanı qızlığa/oğulluğa qəbul et" və ya "Atanı/ananı oğulluğa/qızlığa qəbul et". Sizin sinfin şagirdləri də bu təşəbbüslərə qoşula bilər.
- Bəzi uşaqlar özləri yerli məktəblərdə və ya icmada "Oğulluğa/qızlığa qardaş/bacı qəbul et" təşəbbüsünü irəli sürə bilər.

Aparıcılara tövsiyə

- Əmin olun ki, bəzi uşaqların qeyri-adi və ya başqalarından fərqli ailə tipləri digər uşaqlarda qıcıq yaratmasın və bu informasiya sakit qarşılansın. Oyun zamanı ailə ilə əlaqəli olan hissləri və dəyərləri vurğulayın, səbrli, tolerant olmağı aşılayın.
- Sizin qrupunuzdakı uşaqların ailə vəziyyətlərini bilmək və oyunu uyğunlaşdırmaq vacibdir ki, uşaqlar öz situasiyaları barədə xəcalət çəkməsinlər və utanmasınlar.
- Bu oyundan əvvəl "Ailə və ya alternativ qayğı" haqqında məlumat əldə edin. Siz müxtəlif ailə və ailə strukturları haqqında da anlayışlar tapa bilərsiniz.

Uyğunlaşma

Bu oyunu qısaltmaq üçün əlavə ailə fotoşekillərindən istifadə etməyə bilərsiniz. Uşaqları kiçik qruplara bölərək, onların çəkdiyi ailə şəkillərini müzakirə etməyi xahiş edin. Lakin qrupda təmsil olunan digər ailə tiplərini də müzakirə etmək və ya onlara istinad etmək vacibdir.